

/ GRANSKNING

“Vi behöver kommunicera våra satsningar” – hör Per Bolund (MP) om pengarna till våtmarker. Foto: SVT

Regeringens nya "satsning" på våtmarker var pengar som redan lovats ut

UPPDATERAD 7 OKTOBER 2021 PUBLICERAD 7 OKTOBER 2021

UPPDRAG GRANSKNING · Regeringen lovade hundratals miljoner kronor för att återställa utdikade våtmarker och bromsa koldioxidutsläppen. Ett drygt halvår senare presenterade man ytterligare en satsning på 169 miljoner kronor – men i själva verket handlade det om samma pengar som redan lovats ut.

Sverige ligger efter i sitt arbete med att återställa utdikade våtmarker, har [Uppdrag.granskning kunnat berätta](#). Så länge markerna är torrlagda läcker koldioxid ut i atmosfären.

Under lång tid har flera regeringar misslyckats med arbetet och stöd som skulle hjälpa våtmarksprojekt har dragits in gång på gång. Både länsstyrelser och våtmarkskonsulter som Uppdrag granskning pratat med säger att ryckigheten i den statliga finansieringen gör att projekt inte blir av.

Se reportaget: [Klimatbomben – SVT Play](#)

Men det handlar inte bara om stöd som dras in. Regeringen har även lovat samma pengar flera gånger – och kallat det för satsningar.

Nya satsningen från samma budget

När miljöstatsningarna i budgeten för 2021 lanseras under hösten 2020 skriver regeringen i ett pressmeddelande:

"Nu föreslår regeringen en satsning på återvätning av våtmarker."

Budgetanslaget innebär att Naturvårdsverket sammanlagt ska få 775 miljoner för de kommande tre åren: 350 miljoner för i år, 325 miljoner för 2022 och 100 miljoner för 2023.

Ett drygt halvår senare skickar regeringen ut ytterligare ett pressmeddelande om satsningar på våtmarker. De skriver:

"Regeringen satsar på återvätning av dikade våtmarker för att bidra till klimatmålen".

Den här gången är det Skogsstyrelsen som ska få 169 miljoner kronor att dela ut.

"Behöver kommunicera våra satsningar"

Men Uppdrag granskning kan visa att Skogsstyrelsens pengar helt och hållet plockas från Naturvårdsverkets budget. Det handlar alltså om samma pengar som kallades för en satsning över ett halvår tidigare.

Klimat- och miljöminister Per Bolund (MP) säger att arbetet med utdikade våtmarker täcker stora delar av Sverige med många olika verksamheter och att det är bra att många myndigheter kan bidra.

– Det vi har gjort är att vi har avsatt pengar i budgeten som är beslutade och som nu kommer att kunna göra väldigt stor nytta. Sen är det självklart så att vi också behöver

kommunicera våra satsningar. Vi måste visa för markägare, till exempel, och många andra intressenter att här finns det möjligheter att nu göra slag i saken och faktiskt förverkliga sina planer.

VÅTMARKER OCH KLIMATUTSLÄPP

- På 1800-talet eskalerade torrläggning av våtmarker för att skapa nya åkrar. Utdikningarna har fortsatt – och fått stora konsekvenser för klimatet. Våtmarkerna som en gång band stora mängder kol, läcker nu i stället koldioxid rakt ut i atmosfären.
- För snart 50 år sedan skrev Sverige under Våtmarkskonventionen. Där har man, tillsammans med 170 andra länder, förbundit sig att skydda de viktiga våtmarkerna.
- I utdikade våtmarker blir den blöta jorden torr, vilket gör att syre kommer åt torven som finns i marken. Torv består ungefär till hälften av kol som avger koldioxid och lustgas när den bryts ned. Det är växthusgaser som påverkar klimatet och gör att jorden värms upp.
- Utsläpp från våtmarker som har dikats ut står för 20 procent av Sveriges klimatutsläpp – lika mycket som personbilstrafiken.
- När man återställer utdikade våtmarker, genom att gräva igen diken, bromsas utsläppen. När

växtligheten blötläggs släpps i stället metan ut, men summan av utsläppen blir betydligt mindre.

- 1999 satte Sverige upp det egna målet "Myllrande våtmarker" som fokuserade på utsläpp, biologisk mångfald och grundvattenförsörjning. Det skulle uppnåtts 2020 – så har inte skett.
- 2019 slog FN:s klimatpanel, IPCC, fast att återställandet av våtmarker är en av de snabbaste klimatåtgärder som går att göra.

RELATERAT

Flera svenska regeringar har misslyckats med viktiga klimatfrågan – utsläpp hade kunnat bromsas

6 oktober 2021

Så fungerar klimatbomben som gömmer sig i marken

6 oktober 2021

Här läcker marken koldioxid – regeringen varnades för konsekvenser om pengar stoppades

6 oktober 2021

Trots utsläppen – staten fortsätter att dika ut våtmarker

7 oktober 2021

Se "Klimatbomben" på SVT Play (svtplay.se)

✉ **Malin Crona** (malin.crona@svt.se)

✉ **Lisa Svensson** (lisa.svensson.1@svt.se)

✉ **Karin Mattisson** (karin.mattisson@svt.se)

✉ **David Lindahl** (david.lindahl@svt.se)

Uppdaterad 7 oktober 2021 kl 18:12

Publicerad 7 oktober 2021 kl 18:07

✉ Hittat språk- eller faktafel i texten?

Lokal. Lättanvänd. Opertisk. Ladda ner appen nu!

SÅ ARBETAR VI

SVT:s nyheter ska stå för saklighet och opartiskhet. Det vi publicerar ska vara sant och relevant. Vid akuta nyhetslägen kan det vara svårt att få alla fakta bekräftade, då ska vi berätta vad vi vet – och inte vet. [Läs mer](#)

MER OM: KLIMAT

Näringsdepartementet: "Det finns redan pengar till klimatanpassning"

Klimatstöd till Sametinget inte aktuellt

När katastrof blir vardag – hur gör man då?

Kör ut mat till renarna varje dag, hoppas på nytt ersättningssystem.

Då kommer det regna mer än det snöar på Arktis

Ny studie: Kan inträffa 20 år tidigare än vad forskare
tidigare trott

JUST NU **SENASTE NYTT OM CORONAVIRUSET**
